

УЧРАШУВ БЎЛИБ ЎТДИ

Маълумки, ўтган йили мамлакатимизда ўтказилган муҳим сиёсий жараён – Ўзбекистон президентлигига сайлов хотижий оммавий ахборот воситалари, шунингдек, нуфузли халқаро ташкилотларнинг тури миссиялари нигоҳида ҳам бўлди. Европа хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Демократик институтлар ва инсон ҳуқуқлари бўйича бюроси (ЕХХТ ДИИХБ) ҳам ушбу сиёсий жараённи фаолзатиб борганидан ҳабардормиз.

Куни кеча O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитасида ушбу бүроонинг Энгтан Мерфи бошчилигидаги делегацияси билан ташкил этилган учрашувда асосий масалалар қаторидан миссиянинг мазкур сайлов жараённи бўйича якуний ҳисоботи ҳам кўриб чиқилди.

Дастлаб O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитаси раиси, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари Актам

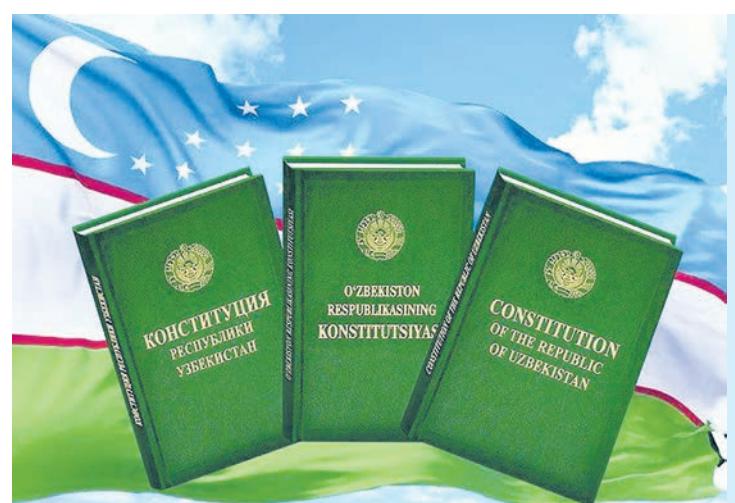
Хайтов делегация вакилларига партия фаолиятининг устувор йўналишлари тўғрисида маълумот берип, фаол ҳамкорликни қўллаб-куватлаётгани учун меҳмонларга ўз миннатдорлигини билдириди.

Шундан сўнг партия раҳбари ушбу нуфузли делегацияни вакилларини айни пайдада юртимизда кечा�ётган конституциявий ислоҳотлар жараёни билан таништириди. Ушбу жараёнда O'zLiDeP ҳам фаол иштирок этабтеганини таъкидлаб, хусусан, мулк дахлизилиги бўйича партия томонидан берилган таклиф Конституциявий комиссия томонидан инобатта олинниб, Асосий қонунимизга киритилаётган таклифлар қаторидан ўрин олганини айтиб ўтди.

Учрашув давомида томонлар EXХTning бўлажак сайловлар хуқуқий базаси ва амалиётини тақомиллаштириш бўйича тавсияларни ҳар томонлама мухокама қилишга aloҳида этибор қаратиши ҳамда бу йўналишда ҳамкорлик қилишга тайёр эканликларини билдиришибди.

Учрашувда томонлар ўзларини қизиқтирган барча саволларга атрофлича жавоб олди.

Ўз мухбиrimiz
Суратни Сардор АМИНЖНОВ олган.

КОНСТИТУЦИЯВИЙ ИСЛОҲОТЛАР: ТАКЛИФЛАР ТАҲЛИЛ ЭТИЛАДИ

2.

МОНОМАРКАЗЛАР ЁХУД АҲОПИ БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ САМАРАЛИ ЕЧИМИ

4.

ЎПОҚ ҲАМ ЭМАС, СЎПОҚ ҲАМ АХИР МАМЛАКАТ ЯНГИ ФИКР БИЛАН ФАЙЗИЁБ

Эслайлик: ўттиз йил бурун мамлакатимизда қанча хусусий мулк, мулкдор, тадбиркор бор эди-ю, бугун бу соҳанинг икътисодиётимиздаги улуши қандай? Тармоқ вакилларининг аҳвол-руҳияти, имконияти илгари қандай эди-ю, бугун қандай? Миллионлаб юртдошларимиз шу соҳадан рўзгор тебратаётгани бор гап-ку! Уларнинг манфаатларини, хусусий мулк дахлизилигини Асосий қонунимизда янада мустаҳкамласак, ҳалққа, яъни ўзимизга кони фойда эмасми?

3.

**СОБИР САЙХОН:
ҚОНИМДА,
ЖОНИМДА,
ЮРАГИМДАСАН,
ТУРКИСТОН!**

6.

“ТАШАББУСЛИ БЮДЖЕТ”: ЛОЙИҲАНИ ЯХШИЛАШНИНГ ЎЗИГА ТАШАББУС КЕРАК(МИ?)

5.

Yangi O'zbekiston taraqqiyoti uchun birlashaylik!

БАРЧА ҲОКИМЛАР БИТИРУВЧИЛАР БИЛАН ШАҲСАН УЧРАШАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев раислигига аҳолини касб-ҳунарга ўқитиш ва мономарказлар фаолиятини тақомиллаштириш чора-тадбирлари юзасидан видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

– Ўқув йили деярли якунланди. Олдимида 404 минг нафар ўтга таълим, 151 минг нафар касс-хунар таълим, 125 минг нафар олийгоҳ битирувчилари, жами 680 минг нафар ёшларнинг бандлигини таъминлаш бўйича муҳим вазифа туриди, – деди Президент.

Шу максадда барча ҳоқимлар:

- битирувчилар билан шахсан учрашади;
- ижтимоӣ тармоқлар ва ОАВ орқали учрашувларнинг аниқ вакти, жойи ва телефонларини эълон қиласди;
- учрашувларда ректорлар, ийрик иш берувчилар, корхона ва кластерлар, мустаҳдидорлар раҳбарлари ҳам иштирок этади;
- битирувчиларнинг ишга

тушадиган ҳар бир мурожаат тезкор кўриб чиқилиши шартлиги белгиланди.

Йиғилиш якунда мутасдилар ахборот берди.

ЎЗА

**СОБИР САЙХОН:
ҚОНИМДА,
ЖОНИМДА,
ЮРАГИМДАСАН,
ТУРКИСТОН!**

6.

ТАЗИЙИК ВА ЗЎРАВОНЛИК УЧУН ЖАРИМА ОШИРИЛАДИ

О'зLiDeP фракциясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда фракция аъзолари мамлакат ҳаётининг турли соҳаларида амалга оширилаётган ислоҳотларни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашга қаратилган бир қатор қонун ло-йиҳаларини муҳокама қилиши.

Дастлаб “Ўзбекистон Республикасининг Маъмурӣ жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 2061-моддасига ўзгариш киритиш ҳақида”ги қонун лойихаси биринчи ўқишида кўриб чиқилди. Мазкур лойиха ишлаб чиқилиши заруратини юзага келтирган омиллар хусусида атрофлича сўз юриттиди.

Таъкидланганидек, 2020 йилда хотин-қизларга 14 774 та ҳимоя ордери берилган бўлса, 2021 йил давомида бу кўрсаткич 39 343 тани ташкил этди. Шунингдек, 2020 йилда ҳимоя ордерларини бажармаслик оқибатида 146 та ҳолатда маъмурӣ жавобгарлик кўлланилган бўлса, 2021 йил якунига келиб бу рақам қарийб етти баробарга ошиб, 1 322 тани ташкил этди. Шу сабабли бундай хатти-харакатлар учун жавобгарликни кучайтириш кўзда тутиляпти.

Маълумот ўринда айтиш керакки, амалдаги Маъмурӣ жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 2061-моддаси талабига кўра, тазиёй ўтказган ва (ёки) зўравонлик содир этган ёхуд уларни содир этишга мойил бўлган шахс томонидан

ҳимоя ордери талабларини бажармаслик – базавий ҳисоблаш миқдорининг бир бараваридан уч бараваригача миқдорда жарима солиша ёки ўн беш суткагача муддатта мазмурӣ қамоққа олиша сабаб бўлади.

Кўрилаётган қонун лойихаси билан ушбу модда санкциясида белгиланган жарима миқдорини ошириш белгиланмоқда. Бундан кўзланган асосий мақсад хотин-қизларга нисбатан тазиёй ва зўравонлик ўтказилишининг олдини олиш ва уларнинг ҳуқукларини химоя қилишдир.

Савол-жавобларга бой бўлган йиғилишида қонун лойихаси депутатлар томонидан концептуал жиҳатдан қўллаб-куватларди. Кун тартибидағи навбатдаги масала – “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва кўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонун лойихаси ҳам атрофлича муҳокама килиниб, фракция аъзолари томонидан маъқулланди.

Йиғилища кун тартибидағи масалалар юзасидан фракциянинг тегишли қарори қабул қилинди.

Нурхон ЭЛМИРЗАЕВА,
“XXI asr” мубхири

МУНОСАБАТ

ЎПОҚ ҲАМ ЭМАС, СўПОҚ ҲАМ АХИР МАМЛАКАТ ЯНГИ ФИКР БИЛАН ФАЙЗИЁБ

Нурман БЕРДИЕВ,
Тошкент архитектура-курилиш институти
тасвирий санъат кафедраси доценти

Бир ҳолат мени лол қолдирмоқда. Айримларнинг фикрича, депутатлар бирор ташаббус билан чиқса, ҳукumatнинг буюртмасини бажараётган, жим турса, бепарвонлиг субтусизлик қилаётган бўлади. Ҳалқона айтганда, ўтиrsa – ўпок, турса – сўпок. Ташаббусу фикр аҳлига муносабат шундай – тоқатсизликдан иборат бўлгача, кимнинг қўли ишга боради-ю, ким журъати етиб, янги гап айтила олади. Бундай ўзаро бигизбоузлик билан тараққиётга эришиш мумкинми?

Конституциявий ислоҳотлар ҳақидаги асосли фикрлар айтила бошланганига анча бўлди. Лекин ҳали-ҳамон айни ўзгаришларга “Бу эҳтиёж қаердан пайдо бўлди?”, “Конституциянинг ўзгаришига шартмиди?” кабилидаги авомни чалғитига уринишларни кўриб, кўлигма қалам олиша мажбур бўлдим.

Бирорадарлар, эслайлик, ахир: бундан ўтиз үйларнинг айни-бери сида хорижий давлатлар билан борди-келдимиш қандай ёди-ю, бугун қандай? Илгари Ўзбекистон курдатли давлатга ўллаанди. Айнан курдатли давлатга! У билан энди катта-киник давлатлар, ҳалқаро ташкилотлар ҳисоблашига мажбур.

Унумтайлик: ўтиз үйларнинг айни-бери сида хорижий давлатлар билан борди-келдимиш қандай ёди-ю, бугун қандай? Илгари Ўзбекистон маддумлари учун чет элга чиқиш Зухдай сайдерасига парвоз қилиши билан баробар эмасмиди?

Эслайлик: ўтиз үйларнинг айни-бери сида хорижий давлатлар билан борди-келдимиш қандай ёди-ю, бугун қандай? Илгари Ўзбекистон маддумлари учун чет элга чиқиш Зухдай сайдерасига парвоз қилиши билан баробар эмасмиди?

Эди-ю, бугун қандай? Миллионлаб юртдошларимиз шу соҳадан рўзгор тебрататдан бор гап-ку! Уларнинг манфаатларини, хусусий мулк дахлизилгини Асосий қонунимизда яна-да мустаҳкамласак, ҳалққа, яъни ўзимизга ко-ноғода эмасми?

Эслайлик: Конституциямиз қабул қилинган 1992 йили мамлакатимизда нечта олий таъмим даргоҳи бор эди-ю, бугун қанча? Қуни кечи ўқидим – салқам иккى юзтани қоралб қолибди. Тўрт барабардан зиёд кўлпайтибди. Талабалар сони-салмоги бир миллиондан яқинлашганичи!

Яна эслайлик: ўтиз үйларнинг мажалла-деганда оддий муносаботнома берадиган номи бор-у, обрўси йўқ, ноҷор бир идора кўз олди-мизга келади. Сўнгги беш-олтий ийларда бу макон ислоҳотларнинг асосий марказига, аҳолининг том маънодаги кўмакдошига айланди.

Яна унумтайлик: сўнгги пайтда шаҳар-қишлоқларимиз тез-тез чанг-тўзон исланка-сида қолиб, экологиянинг бузилаётганидан, кўргижчиликдан азият чека бoshлайдик. Давлат ва фуқароларнинг атроф-муҳитни асрар бо-расидаги мажбуриятлари ва бурчлари Асосий қонунда янада аниқроқ ва тўлароқ дарж этилса, ўзимиз ютамиш фақат.

Бундай мисолларни ҳар биримиз ис-таганча айтишимиз муумкин. Негаки, жорий ўзгаришлар ва муммалор ҳар биримизнинг кўз олдимизда, шахсий ҳаётимизда, турмушимизда, оиласизда кўриниб, сезилиб турбиди, тан олмаслик, беозор айтганда, ношуқрлик бўлади.

Ҳаёт бир жойда депенинг тургани йўқ. Тўрмайди ҳам. Дунё ўзгаришлар, ислоҳотлар жараёнда ҳалқимизнинг талаблари ва эҳтиёжлари ўзгаришли. Ҳаётимизда фаровон, янада тўкин, янада тинч ва осойишта бўлмоғи учун ислоҳотларни амалга оширишнинг қонундаги асослари ҳам замон талабларидан келиб чиқиб ўзгариши.

Бу ҳар биримизнинг ҳаётимизга бевосита дахлдор бўлган Асосий қонунимизнинг айрим қоидаларини янада тақомиллаштиришни тақо-зо этаётгани ҳам аён ҳақиқатки, барака топсин ўша партиялар ва депутатларни бирлаштири-ган фракциялар, шундай долзарб ташаббусни кўттарганини учун. Бу қоидалар она Ватанимиз – Ўзбекистон, ҳалқимизнинг көлажагига мос янги имкониятлар очишига шубҳам йўқ.

Шулардан келиб чиқиб, мамлакатимиз парламенти томонидан Конституциявий ислоҳотлар бўйича Комиссиянинг тузилганни ва ўз ишини очиқ-ошора, яъни ҳалқ билан бамаслаҳат ташкил этаётгани – ўз вақтида амалга оширилаётган улкан ўзгариши. Қувончли воқеа бу. Кўп билан кенгашиб, бамаслаҳат иш кўриш миллиатимизнинг қонида бор.

Бирорадарлар, эслайлик, ахир: бундан ўтиз үйларнинг айни-бери сида хорижий давлатлар билан борди-келдимиш қандай ёди-ю, бугун қандай? Илгари Ўзбекистон маддумлари учун чет элга чиқиш Зухдай сайдерасига парвоз қилиши билан баробар эмасмиди?

Эслайлик: ўтиз үйларнинг айни-бери сида хорижий давлатлар билан борди-келдимиш қандай ёди-ю, бугун қандай? Илгари Ўзбекистон маддумлари учун чет элга чиқиш Зухдай сайдерасига парвоз қилиши билан баробар эмасмиди?

ЁШ ПАРЛАМЕНТАРИЙЛАР САНКТ-ПЕТЕРБУРГДА

делегациялари қатнашган нуфузли тадбир самимий мулокотларга, таассусотларга бой бўлди. Кўшини давлатлардаги ҳамкасбларимиз билан билим ва тажриба алмашдик.

Форум доирасида ёшлар сиёсатининг ўзига хос аҳамияти, навқирон авлоднинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, уларнинг парламентдаги ролини мустаҳкамлаш масалалари, МДҲ ёшлар парламентлари ҳамкорлигини мустаҳкамлаш юзасидан кизғин мухокамалар бўлиб ўтди.

Анхуман давомида турли мавзууларда семинар-тренинглар ва мунозаралар ҳам ташкил этилди. Хусусан, “МДҲда ёшлар парламентти тузилемлари таърихаси ва ҳалқаро ҳамкорликни кенгайтириш истиқболлари”, “Ёшлар сиёсатидаги инновациян ёндашувлар” “Янги авлод етакчилари. Бугун ёш сиёсатидаги қандай бўлиши керак?” каби мавзуулар атрофида фикр алмашдик, янги билимларга эга бўлдик.

Мухокамалар жараёнда Ўзбекистонда сунгтийилларда ёшларга қаратилаётган юксак эътибор ўз натижасини берадиган, ёшлар ҳуқуқларини таъминлашда Ўзбекистоннинг ҳалқаро минбарлардан билдираётган ташаббуслари алоҳидан таъкидланди. Жумладан, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеяси-нинг 72-сессиясида сўзлаган нутқидан ўрин олган “Сайёрамизнинг ёртаниги куни, фаровонлиги фарзандларимиз қандай инсон бўлиб камолга этиши билан боғлиқ. Бизнинг асосий вазифамиз – ёшларнинг ўз салоҳиятини намоён қилиши учун зарур шароитлар яратишдан иборат” деган давъият ер юзидаги ҳар бир мамлакат учун бирор аҳамияти эканлиги ётироф этилди.

Жонли мулокотлар якунда келгуси режалар юзасидан маслаҳатлашувлар ҳам ўтказилди. Бундай форматдаги мухокамаларни мунтазам ташкил этишга келишиб олини.

ХУДУДЛАРДАН ХАБАРЛАР

ИНСОН ҚАДРИ БАРИБИР УЛУҒ

Нукус шаҳрида ташкил этилган “Конституциявий ислоҳотлар: фикр ва таклифлар” мавзусидаги тадбирда Жўқорғи Кенгес депутатлари, вазирлик ва идоралар, ННТлар ва сиёсий партия вакиллари, ОАВ ходимлари иштирок этидик.

Мулоқот давомида конституциявий ислоҳотларнинг аҳамиятини кенг жамоатчиликка атрофлича тушунтириш, Бош комусимизни тақомиллаштириш юзасидан тақлифлар беришда аҳоли фаоллигини ошириш мавзуларни кўриб чиқиди.

Қоракалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесидаги О'зLiDeP фракцияси раҳбари Шараф Отемисов бугун барча саъй-харакатлар инсон қадрини юксалтиришга қаратилгани-

ни алоҳидан таъкидлади. Боиси кутилаётган ўзгаришларнинг ўзак-негизи, мазмун-моҳиятида “Инсон қадри учун” деган улугбороғ фоя мухассамиди.

Тадбир давомида билдирилган тақлифлар умумлаштирилиб, “Менинг конституциям” веб-порталига юбориладиган бўлди.

O'zLiDeP Қоракалпоғистон Республикаси кенгаси матбуот хизмати

НАВОЙИЛКИЙ ЮРИСТЛАР ҲАМ ФАОЛ

**Навоий вилоят судининг мажлислар залида
O'zLiDeP Навоий вилоят ҳудудий партия ташкилоти ташаббуси билан
“Конституциявий ислоҳотларга бефарқ эмасмиз” мавзусида давра суҳбати ташкил этилди.**

Тадбирда бугун барча саъй-харакатлар, мухтасар айтганда, инсон қадрини юксалтиришга қаратилган экан, Бош комусимизга киритила-диган барча ўзгаришларнинг негизида ҳам Ўзбекистонда кечат-ташкил ислоҳотлар мөхиятини белгиловчи улугбороғ фоя “Инсон қадри учун” широри яққол ифодаланиши лозимлиги билдирилди.

Тадбир савол-жавобларга бой тарзда қизғин кечиб, навоийлик юристлар ҳам ўз тақлифлари билан фаол қатнашди.

O'zLiDeP Навоий вилояти кенгаси матбуот хизмати

БУХОРО

Ўрганганимиз ўзимизга фойда ДЕЙИШМОҚДА ТАДБИРКОЛЛАР

**Бухоро шаҳридаги
“Малика Султон” зардўз-
лик ва хунармандчилик
марказида “Ишбилармон
аёл” кўрик-танлови бўлуб
ўтди. Ўнда иштирокчи-
лар ўз фаолиятида тад-
биркорлик ва фермерликни
ривожлантириш, хотин-
қизлар учун қўшимча
иш ўринлари яратиш ва
уларнинг жамиятдаги
фаоллигини янада ошириш
борасида ишлаб чиқкан
лойихалари ва маҳсулотла-
рини тақдим этиши.**

**O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши
Ижроя қўмитасининг раиси
Акташ Хайтова** тадбирни очиб
берар экан, мамлакатимизда
кичик бизнес ва хусусий тад-
биркорликни ривожлантиришга
аёллар ҳам саломлеки хисса кў-
шаттани, партияйи лойихалар
ижросида уларнинг ҳам ўрни ва

хиссаси борлигини айтиб, қат-
нашаётганларга мувaffакият-
лар тилиди.

Бир-биридан чиройни ва
сифатли маҳсулотлар кўргаз-
маси кўрган кўзни кувонтириди,
десак муболага эмас. Ўнда навба-
ти, бу ранг-баранглиг ular-
ning танловга ўзгача тайёр-
гарлик кўришганини билдириб
туради.

Шу куни ҳеч ким норизо
кетмади. Фаол иштирокчилар
турли номинациялар бўйича
диплом ва эсадлик совғалар
билин тақдирланди.

Хусусан: “Кишлоқни
иҳтиёмий ривожлантириш
идае фаоллик кўрсатган
фермер аёл” номинацияси
“Баноаз текстит” МЧЖ раҳ-
бари, “Мехнат шуҳрати”
ордени соҳибаси Маҳтоб
Адиловага, “Йилнинг мурув-
ватли ишбилармон аёли” номи-
нацияси “Малика Султон”
оиласиий корхонаси раҳбари
Юлдуз Раҳимовага, “Энг-

ёш, фаол аёл тадбиркор”
номинацияси “Саодат тикув
уйи” МЧЖ раҳбари Саодат-
хон Садиллоева, “Замона-
вий ташаббускор аёл” но-
минацияси бўйича голиблик
эса “Аҳолига сайдер сервіс
ва консалтинг хизмат кўра-
тиш” МЧЖ раиси Шахноза
Жўраевага топширилди.

Таъкидлаш жойизи,
уларнинг барчаси O'zLiDeP
Бухоро шаҳар кенгаши “Аёл-
лар қаноти” фаоллари. Голиблар
ушбу кўрик-танловнинг вилоят
босқичидаги иштирок этиш ҳуқуқини кўл-
га киритиши.

— Бундай кўрик-танловлар
бизга янги ютуқларни кўлга ки-
ритиш, ҳамкасларимиз билан
ўзаро тажриба алмашиш, фао-
лиятимизга замонавий ишлаб
чиқариш таҳрибаларини жо-

рий этишга ўргатади, — дедай
кўрик-танлов голибларидан
бира Маҳтоб Адилова. — Эл-юртимиз дастурхонини
янада тукиш қилиш корхонанамиз
мехнат жамоасининг асосий
мақсадига айланган. Иссико-
номизада этиштириёттаган по-
мидор ҳосили ҳажмини янада
кўпайтириб, янада самарали иш
олиб боришга қарор қидик.

Тадбир доирасида парт-
тия масъуллари, кўрик-танлов
иштирокчилари бухоролик та-
никиларни зардўз, партия фаоли-
тида Махфуз Салимова ташкил эти-
ган “Малика Султон” зардўзлик
идае фаолияти билан ҳам яқиндан
танишиши.

Гавҳар ЭШОНҚУЛОВА,
ЎЖКОҚУ талабаси

— Узаро тажриба, фикр ал-
масиши майдонига айланган
кўрик-танлов сўнгидаги голиб ва
соирнорларга партия туман кенгашининг эсадлик совғалари,
дипломлар топширилди.

Гулшаной АЛИЖОНОВА,
ЎЖКОҚУ талабаси

Бу йилгидан танловда ишти-
рокчиларнинг маҳсулотлари
аввалий йилларнидан да си-
фатли ва турли-туман бўлди,
— дедай O'zLiDeP Жиззах ви-
лоятли кенгаши “Аёллар қаноти”
раҳбари Саид Султоновна.

ЖИЗЗАХ

**Хотин-қизлар
тадбиркорлигини
янада ривожлантириш
ва оммалаштириш
мақсадида ташкил
етилган “Ишбилармон аёл”
кўрик-танловининг
Дўстлик тумани босқичи
үтказилди.**

“Шоҳжоҳон” тадбиркор-
лар мажмуасида бўлиб ўтган
танловда тадбиркор ва фер-
мерлар иштирок этиши. Кўп-
чилик аёлларнинг тақдимот
ишларидан сезиш мумкини,
бу худудда асосан тикиувчилик
ва куруқчилик ривожланмоқда!
35 нафар хотин-қиз қатнашган
беллашувда 30 та иш ўрни ярат-
ган якка тартибдаги тадбиркор
Зуҳра Йигитова биринчи ўринга
муносиб деб топилди ва вило-
ят босқичига йўлланманни кўлга
киритди.

Иккичи ўринга “Мана-
лик чеварлар” МЧЖ раҳбари
Матлуба Қаландарова, учничи
ўринга эса “Бунёдкор тикиувчи
қизлари” МЧЖ раҳбари Гулшоҳа
Шоҳимардонова лойиқ кўрилди.
Яна 35 нафар иштирокчи
турли номинация бўйича шохс-
пани банд этди.

Дўстликнинг энг зўр тадбиркор аёли ким?

— Узаро тажриба, фикр ал-
масиши майдонига айланган
кўрик-танлов сўнгидаги голиб ва
соирнорларга партия туман кенгашининг эсадлик совғалari,
дипломлар топширилди.

Гулшаной АЛИЖОНОВА,
ЎЖКОҚУ талабаси

ЗАМОНА ЗАЙЛИ

МОНОМАРКАЗЛАР

ёхуд аҳоли бандлигини таъминлашнинг самарали ечими

**Юртимизнинг турли
худудларида фаолият бош-
лаётган “Ишга марҳамат”
мономарказлари ривожлан-
ган давлатлар тажрибасин
тандидий ўрганган ҳолда
ташкил этилаётгани ёти-
борга молик. Бу борода
Навоий вилоятида ҳам
диққатга сазовор лойиҳалар
амалга оширилмоқда.**

Касб-хунарга ўргатишнинг сама-
рали усулини тақлиф кўладиган мазкур
мактаблар Жанубий Кореядга 1960 йилда
очилган бўлса, Туркияда 1986 йилдан
жорӣ этилган. АҚШда уй кўхжалиги, ёғон
ва метал ustachiлини каби касблар бўйи-
ча мутахассислар айланади. Япониядаги шундай
мактаблар эса “Устош-шоғирд”
анъанасига таянилди.

Жаҳоннинг кўплаб мамлакатла-
рида синовдан ўтган мазкур йўналиш
Ўзбекистонда ҳам ўзининг ихобий
натижасини берадиги. Марказ аввал
ишик фуқароларни касбга ўқитиб,
сўнгра бандилгини таъминлаётди. Якка
тартибида тадбиркорлик қилиш иста-
гига бўлганларга субсидиялар акра-
тилишида яқиндан ёрдам беради.
Максад – ягона, яъни рўзгорни бут-
лаш орқали камбағалликни қисқарти-
ришди.

Ўзбекистон Республикаси Прези-
дентининг 2020 йил 11 августда имзо-
ланган “Камбағал ва ишик фуқаро-
ларни тадбиркорликка жалб қилиш,
уларнинг меҳнат фаоллигини оши-
риш ва касб-хунарга ўқитишига қара-
тилган ҳамда аёлларни таъминлашни

чиқартишига ташкил этилаётган эркин истиқо-
дий зоналарга ичиши кадрлар тайёла-
ши, “Темир”, “Аёллар”, “Ёшлар” даф-
тарларига киритилган фуқароларнинг
касб-хунар эгаллашига кўмаклашиши,

тадбиркорлик қилиш ниятида бўлган
инсонларни кўллаб-кувватлаши билан
аҳамиятидиди.

Навоий кон-металлургия комби-
натида ишлаб чиқилган чора-тадбир-
ларда янги йилдан этиборан мономар-
каз фаолиятини самарали ўйла-
ганини кўллаб-кувватлаши, комбинатнинг мутасадди
ходимлари билан биргаликда ўйла-
дустурларни қайта кўриб чиқиш, зарур
хўлларда кўшимчалар киритиш, улкан
корхонах ўтижхи яни иш ўйнила-
рни яратилишини хисобга олган хол-
да мураккаб ускуналар оператори,
технолог, кончи, лаборант ва юқо-
ти технологиялар соҳасидаги босха
йўналишларга ўқитиш, марказ ўқувчи-
ларни мутахассислиги бўйича булин-
маларда амалий ўтлашларни ташкил
етишида амалий ёрдам кўрсатиш ўз
ифодасини топган.

Жаҳон тадбиркорлари таъминла-
шига жавоб берадиган замонавий
марказнинг йиллик қуввати 1650
ўринга ўтижхи яни иш ўйнила-
рни ўйла-дустурлардан келиб ўқидиган тин-
гловчилар учун 60 ўрни ёткоҳна
ҳам мавжуд. Марказда ўқиш иста-
гигдагилар туман (шахар) аҳоли
бандлигига кўмаклашиш марказларига
мурожаат этилади.

— Уч нафар фарзандим бор, “Аёл-
лар дафтари”да турман, — дедай
ошпазлик курси тингловчиги Юлдуз-
йотирова. — Кармана тумани “Ма-
лик” маҳалласида истиқомат киламан.
Марказда ошпазлик сирларини, тур-

ли салатлар, ширинликлар, таомлар
даравасига тенглаштирилган серти-
фикати берилади. Бундан ташка-
ри, “WorldSkills” тадблари асосида
баҳолашдан мувaffакиятли ўтган
битиривчиларга мамлакатимиз-
да ва хорижий давлатларда ишлаш
хукукини берувчи “Skills” паспорти
берилади.

— Компьютер дизайн дастурлари
курсида ўқиямсан, — дедай нуроталик
Мунира Эрлашева Раҳимиддин кизи. —
Кисқа муддатда компьютердаги 4-5 хил
дастурларда ишланиши ўқувни олдим.
Масаласи, эскириб, айрим жойлари
ўчиб кетган суратларни компьутерда
қайта тиқлай оламан...

Марказда ҳафтада беш кун
ўтижхини берадиган. Мономарказ
битиривчиларга мөхнат фаолиятини амалга
ошириш хукукини берувчи ва ўрта

максус касб-хунар таълими дипломи
даравасига тенглаштирилган серти-
фикати берилади. Бундан ташка-
ри, “WorldSkills” тадблари асосида
баҳолашдан мувaffакиятли ўтган
битиривчиларга мамлакатимиз-
да ва хорижий давлатларда ишлаш
хукукини берувчи “Skills” паспорти
берилади. Кисқаси, халқаро тала-
блар даражасидаги бу касб-ху-
нарга йўналиштуриш ўқув марказла-
рда ахоли бандилгини таъминлашда
малакали мутахассислар заҳираси
ҳам шаклланади.

Азамат ЗАРИПОВ

ЖАМИЯТ – ИСЛОҲОТЛАР ТАШАББУСКОРИ

**Ўзбекистон
Республикаси Конс-
титуциясини тако-
миллаштиришга қара-
тилган таклифларни
умумлаштириш ва
Конституциявий
комиссияга тақдим
етиш бўйича O'zLiDeP
Сиёсий Кенгаши
Ижроя қўмитаси
қошида алоҳида
Ишчи гуруҳлар фао-
лият кўрсатяпти.**

хамда Конституцияга ўз-
гаҳтиришларни аҳоли-
га етказиша О'zLiDeP
фаолларининг иштироқи”
мавзусидаги республика
микёсигидаги давра сұхбатида
ҳам кутилаётган ўзгаришлар-
нинг мазмун-моҳияти хусуси-
да атрофлича суз юритиди.
Тадбирда “Инсон – жа-
мият – давлат” тамоилини
миллий қонунлигимизда
мустаҳкамлаш таътилишида
ишилган ўзгаришларни яхши
жамияти институтларининг
долзарб тала-

мамлакатимиз-
нинг ҳар бир ҳудудида-
ги партия кенгашлари
қошида конституциявий
ислоҳотларни
кенг тарғиб қилиш
максудида камида
5 нафар аъзодан иборат
тарғибот гурухлари
шакллантирилган
ҳам O'zLiDeP тузилма-
ларининг бу мумжиза-
раёнига оширилган
этабиги таътилини яқол кўр-
сатиб турибди.

Бош комиссияга ўзгаришлар
киритиш ва қўшилган
негизида нафакат
партининг бир миллион иккиси
миллий қонунларни, балки
ахоли кенг қатламла-
рининг мағнаатлари
мужассамдир. Шунинг учун
ҳам маҳаллаларда, таълим
муассасаларида, тадбир-
корлик субъектларида, бо-
шланғич партия ташкилотла-
рида ташкил этилаётган очиқ
мулокотлар ва давра сұхбат-
ларидаги бу жиҳатга алоҳида
этибор таътилини яқол кўр-
сатиб турибди.

Иши гуруҳларни ўтиши
тадбиркорликни таътилини
ишилган демократик
ислоҳотлар

“ТАШАББУСЛИ БЮДЖЕТ”: ЛОЙИХАНИ ЯХШИЛАШНИНГ ЎЗИГА ТАШАББУС КЕРАК(МИ?)

Аввало шуни алоҳида таъкидлаш жоиз: “Ташаббусли бюджет” – халқ иштироки, унинг овози ҳисобга олинадиган жуда хайрли, оқилона лойиҳага айланадиган ҳақиқат. Буни инкор қилиб бўлмайди ҳам. Чунки мақсад эзгуликка қаратилган. Қолаверса, ҳалқни рози қилиш билан боғлиқ бу каби савобли ишлар самараси аллақачон мамлакатимизнинг дэярли кўпгина худудларида сезила бошлади ҳам.

Хўш, бу истиқболи лойиҳани аниқ ва пухта амалга ошириш учун яна нималар қилиш керак, деган ҳақли саволлар юртдошларимизни ўйлантираётгани сир эмас. Очигифин тан олиш керакки, айрим ҳолатларда камчиликлар ҳам учрамоқда. Масалан, кўпчилигимиз гувоҳ бўлдикки, яқинда бўйича билдириган фикрлари, таклифлари ҳалқимизда жиддий қизиқиш ўйғотди. Биргина сохта овозлар тўпланишининг ўзи жуда катта муаммо эканлиги нуфузли минбарда айтилди ҳам. Бундан ташқари, мамлакатимизнинг чекка худудларида овоз тўплаш жараёнини ташкил этишида интернетнинг суст ишлаши, тармоқдаги узилишлар ҳам эътиборга олиниши лозим бўлган масалалардан бири эканлиги ошкора таъкидлаб ўтилди. Ёки ахолиси иккиси минг кишига етмайдиган худудларнинг ушбу лойиҳада иштироки қай тартибида ўтиши очик қолаётган саволлардан эди.

Ваколатли мутасаддилар эса ушбу лойиҳадаги нуқсонлардан кўз юмасдан, аксинча, уларни имкони борича холисона, тезроқ бартараф этиш учун амалий ҳаракат қилишлари лозим. Акс ҳолда, масъуллар халқнинг ва ноибларнинг юқоридаги каби саволларию тақлифларга Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Нуритдинжон Исломилов ижрочиларга эслатиб ўтганидек, керак бўлса, кўпгина жавоб беришига тўғри келаверади...

Барibir катта-кичик камчиликлар учраётганига қарамай, худудларда ушбу лойиҳа асосида олиб борилаётган эзгу ишлардан ўқувчиларимизни хабардор этиб бориш учун биз Жиззах ва Андижон вилоятлари мисолида кузатувларимизни давом эттирамиз.

КЎП ОВОЗ ЙИФИШ... МАСАЛАГА ЕЧИМ ЭМАС

Эътибор берганимисиз, қаердаки, ахиллик, ҳамхиҷатлик бўлса, ўша ерда унум, барақа бўлади. Чунки яхшиларга хос бу сифатлар барча самарали ишларнинг дебочаси.

Молия вазирлигининг “Ташабbусli бюджет” лойиҳаси мавжуд муммаларни ҳал қилиш учун бир ёқдан бош чиқарки, яқдиллик билан ҳаракат қила оладиган махалла аҳлига жуда кўп келди. Айнан фуқаролар ўз ташабbуслari ғолиб чиқиши учун астойдил ҳаракат қилиши. Ҳамқишлоқларини, махалладошларини фаолликка ундаши.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbускор йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.

– Қишлоғимизнинг иккича йўллари ёзда тизза бўйи чанг, қишида кириб бўлмас лой бўлиб, узок йиллар одамларни кийнаб келди, – дейди Истиклол қўшилк фуқаролар йигини худудидаги Чапарашиб қишлоғида яшовни ташабbuskor йигит Ҷамшид Кўкиев. – “Ташабbusli бюджет” лойиҳасини эшитиб, қишлоғимизнинг иккича қўчаларини асфальт қилиши – 3549 та овоз тўплаган.</

ҚОНИМДА, ЖОНИМДА,

ЮРАГИМДАСАН, ТУРКИСТОН!

– Собир ака, ота юрт, она Ватанга хуш келибисиз?

– Ташакурларим бўлсин сизларга!

– Хўш, бу галти ташрифингиз нечанчиси энди?

– 33-бора келишим, бирорадар. Икки марта советлар ҳукмрониги пайтида зўрга рухсат олганман. Раҳматли бобомиз Асомиддинхўжа ва бувимиз, падари бузрукворимиз Ҳолмұхаммадхўжа ҳамда волида мұхтарамиз Улуғпошша умрларининг сўнгги лаъзасига қадар Ватан, Ватан деб юрак тўлиб, кўзларида ёш билан ўзга элларда дунёдан ўтиб кетди. Сўнгги васиятларида ҳам “Ўғлим, жигарбандим, токи танангда жонинг бор экан, она тилингни унтума, юргта таллин, Ўзбекистонга қайт!” деб нола қўлганлар. Озгина фурсат топсан бўлди, шукрки, ҳали ҳам соглигимдан шикоят килмайман, дарров Ватанга қанот боғлаб учуб келаман.

– Кўнглингизга олмасангиз, айтаман бир гапни...

– Бажонидил!

– 92 ўёддасиз, салкам бир аср умр дегани. Куз тегмасин, ҳалиям тетик ва бардамсиз. Масалан, бизда 70 га етиб-етмаган, ҳатто сизнинг ўғленинг тенги баъзи қариялар уйдан чиқмайди, ғоҳи асаби чатоқ, ғоҳи саломатлигидан нолийди, сиз эса дунёни кезиб юрибисиз. Бунча кучни қаердан оляпиз ё бирор сир-синоати борми?

– Худойимга шукр, ўзи кўллаяти, кучкурат беряпти. Лекин мени сираб, тиргак бўлиб турган куч, биласими нима, бу она тупрок соғиничи, Ватанга бўлган меҳр-муҳаббат! Биламан, ахримларга бу гапларим баландпарвоз, эриш туюлар. Лекин бор ҳақиқат шу!

– Хорижда юрган баъзи бир ватандошларимизнинг сиз кўзда ёш билан таъкидлаётган ана шу муқаддас туйтуга ошно бўлиб яшатганига андаккина шубҳам ҳам йўқ эмас-да, Собиржон ака!

– Кўрдингизми, худди менинг кўнглигимда иштилоҳни айтдингиз сиз ҳам. Тўпта-тўғри. Сабаби, турли тақдир ўйинлари туфайли она Туркистондан чиқиб кетганлар орасида менга ухшаш ёши 80-90 га бориб қолган айрим қондошларимизнинг йўрғиши билак: улар учун Ватан улугбон маъъовга ўхшайди. Негаки, ота-боболари, она-бувилари менинг ажодларимиде бир кафтигина юрт тупроғига зор бўлиб ўтишган. Буларни мен ҳақиқий ватансеварлар дейман. Кейинги-ларчи? Бу тоифадагилар ҳам ҳар хил сиёсий, ижтимоий сабаблар туфайли хорижга чиққаб кетган. Кўплари билан учрашганман, гаплашганман, аммо улар орасида ҳам қарашлари, мағкураси турли хилдагилари кўп. Ватан, Туркистон, Ўзбекистон.

СОБИР САЙХОН 1931 ЙИЛИ МАРФИЛОН ШАҲРИГА ЯҚИН БЎЛМИШ ВАРЗАК ҚИШЛОҒИДА ТУҒИЛГАН. АВВАЛО, ШЎРОЛАР ТАЗИЙИКИ, ҚОЛАВЕРСА, ОЧАРЧИЛИК, НОТИНЧИЛИК ТУФАЙЛИ У ЭНДИГИНА ЎТТИЗ КУНЛИК ЧАҚАЛОҚ МАҲАЛ БОБО-БУВИСИ, ОТА-ОНАСИ, ҚАРИНДОШ-УРУҒЛАРИ МУХОЖИРОТГА КЕТИШГА МАЖБУР БЎЛИШГАН. АНЧА МУДДАТ АФГОНИСТОННИНГ КОБУЛ, МОЗОРИ ШАРИФ ШАҲАРЛАРИДА, КЕЙИН ЭСА ИРОҚ, ЭРОН, СУРИЯ ВА ПОКИСТОНДА ЯШАШГАН, НИХОЯТ 1950 ЙИЛИ ТУРКИЯГА КЎЧИБ ЎТИШГАН. 1974 ЙИЛИ УНГА БИРИЧИ МАРТА ВАТАНИГА КЕЛИШ УЧУН ИЗН БЕРИЛГАН. ЎЗБЕКИСТОН МУСТАҚИЛ БЎЛГАНИДАН КЕЙИНГИНА КИНДИК ҚОНИ ТЎҚИЛГАН МУБОРАК ЗАМИНГА ЭМИН-ЭРКИН КЕЛИБ-КЕТМОҚ БАХТИГА МУЯССАР БЎЛДИ. ЗИЁЛИ, ТАНИКЛИ АДИБ СОБИР САЙХОННИНГ ЎНДАН ОРТИК НАСРИЙ АСАРЛАРИ МАМЛАКАТИМИЗДА ЧОП ЭТИЛГАН. УНИНГ ҚАЛАМИГА МАНСУБ ҚИССАЛАРИ АСОСИДА ВИДЕО, ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР ИШЛАНГАН.

маҳалларда 7-8 ёшларда бўлган раҳматли

Качон Ватанга келсан, аввал тўғри водийга бораман. Ташлоқ тумани худудидаги Бектўли маҳалласини, кейин Марғилиондан 15-20 чакирик узоқликда жойлашган, чор аскарларига қарши курашда шаҳид бўлиб кетган неча юзлаб ҳаҳрамон боболарим, ватаннапарвар ғозийлар қони тўқилган Гарва, айримлар Карбо-бо дейдӣ, тепалигини зиёрат киласам.

Хеч эсимдан чиқмайди: 1974 йили 43 ёшимда узоқ айрилиқдан сўнг илк марта Ўзбекистонга келганимда қариндошларимдан менинг ўша тепалика олиб боришларини ўтишиб сўрадим. Нега десангиз, ота-боболарим айтиб берган даҳшатли воқеаларни унтолмаганман-да. Борсак, бир гурху одамлар ўша жойда лой қориб, хом ғашт қуяётган экан. Аянчли ҳолатни кўриб ўзимни тутти туролмадим. 43 ёшларда эдим, ҳалигиларга бакира кетдим: “Хой, инсофларинг борми ўзи, бу ерга кимлар кўмилганини биласизларми, сенинг, менинг бобом, оталаримизнинг муборак хоҳи ётиби-ку ахир, шуларнинг руҳи ҳаққи тұхтатынглар бу шармандари ишни!” десам, бир барзанги йигит чиқиб, кўйламдан маҳкамаш лади-да, “Кимсан ўзи, қаердан келдинг, тез йўқол”, – деб урмоқчи бўлди. Ўз юртимда ҳам

фов бўлгани, янгича ислоҳотларни умуман қабул киломагани жиддий хатоликларга дучор этганини афсус-надомат билан сўзлайди...

– Собиржон ака, келинг, энди бугунга қайтайлик. Салкам ярим асрки, Туркияда яшаяпсиз. Мустакиллик даврида, айтиш мумкинки, кейнги беш-олти йил ичida бу қондош давлат билан ўзаро борди-келдилар, турли соҳалардаги ҳамкорликларимиз янада кучайди. Шахсан менинг ўзим ҳам иккى марта бу, туркий ҳалқларни ўз бағрига оҳанрабо янглиг тортгувчи гўзал диёрга саёҳат ва зиёратта бориб келдим. Хўш, сиздай бир табаррук ўшдаги инсон ишончли ҳамкорлик алоқаларини қандай баҳолайди?

– Гуруннимиз орасида айтдим сизга, бу йил она Ватаннинг ўттиз учини марта келиб кетяпман. Аёлим Ҳафизаҳон ҳам тўқонни қоралаб қолди. У ҳам қачон Ўзбекистонга бораман, десам, кўзлари мўлтираб турди,

ларда биз каби мусофириларга бағрини очган, нон-туз, ризқ-насиба, жой берган турк ҳалқига бир умр таъзим қиласам!

– Ўзбек зиёлилари, ёзувчи-шиорларидан Мирзакалон Исмоилий, Одил Ёқубов, Пиримуқ Қодиров, Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов, Жамол Камол, Нурали Қобул, Маҳкам Муҳамедов, Аҳмаджон Мелибов, Абдусаид Қўйимов, Сирожиддин Саййид, Рўзибай Кўлдошев билан оға-иниdex бўлиб кетгансиз...

– Дарвожа, неча ўн илларки, кўлимдан келгунча бошимдан ўтган хотираларни қоралаб юраман. Кўччилик қаламкашлар билан салом-алигим бор. Бир замонлар Одил Ёқубовнинг “Улуғбек ҳазинаси”ни туркчага таржима килдим ва Азиз Несин билан бу асар ҳақида гаплашдик. У билан жуда қалин дўст эдик. Аммо дозорги баланд бўлгани, вақти тигизлиги бое ёзувчини топлиши, гурунглаши ҳар кимга ҳам наисбет этавермасди. Лекин мен билан кўришшига имкон топарди ҳар қандай вазиятда ҳам. Азиз Тошкентта келганида телевизорга интервью берган ва гапининг орасида Улуғбек ҳазинаси” ҳақида гапириб, мен Собир Сайхоннинг китобини чиқармайман, турли баҳоналар билан ўз бағрига айтди. Орада Азиз Несин ҳам дунёдан ўтиб кетди. Кейин бу таржимани Туркияда яшайдиган ва тандошимиз, давлат арабби Аҳад Андижонийга бердим. Унинг ҳам қўлидан келмади...

– Нега энди, ўша даврларда баъзи тушунмовчиликлар сабаблими ёки Одил Ёқубов ҳақида у ёқдаям бирор гап бўлганимкан?

– Балки, ким билади, Улуғбек бобомизни советлар хуш кўрмагани учунни ёки менинг ўзимда бирор “савон” бўлганими, номаълум...

– Сўнгги саволим: паспортиңизда түғилган жойининг Туркияни деб битилган экан. Ҳозир бундай худуд ер юзида йўқ, фақат айрим манбалар, шаҳар ва қишлоқлар номидагина сақланниб қолган-ку?

– Бизнинг авлод-аждодимиз ота юртдан бадарга бўлиб кетган маҳаллари Туркистон деган улуғ ном остида туркий ҳалқлар фарзандлари биршашган, муштни бор жойга кўйиль, миллий озодлик йўлдида жон олиб, жон берган. Минг афсуски, ўша даврда эрк бўйилган, миллат ойнинлари, жадид ватаннапарварлари қатоға килинган, ҳалқнинг ҳақ-хукуқлари аёвсиз топталган, хуллас, юқоридаги атама боскичинларни кўркувга соглан ва у ёғини бутун дунё билади бугун...

Мен юрагимда яшайдиган бу муборак номни инсонлигими исбот этивчи бор жойга кўйиль, миллий озодлик йўлдида жон олиб, жон берган. Минг афсуски, ўша даврда эрк бўйилган, миллат ойнинлари, жадид ватаннапарварлари қатоға килинган, ҳалқнинг ҳақ-хукуқлари аёвсиз топталган...

–

Этироф этсам арзиди, юртимда ўнлаб китобларим чоғлидиги, минглаб ўқувчиларим бор. Қаёрга борсан, кўчон очиб кутиб олишади, иззат-икром кўрсатишади. Бундай ортиқа қандай этироф менга меган. Тилагим, иккни давлат ўртасидаги қардoshлилар булади. Шавкат Мирзиев президентилкка сайлангач, Ватан дарвозалари кенгроқ, оғилнинг гулоҳманд. Туркия билан Ўзбекистон ҳамкорлигига жуда кўп шумкоралар очилди, туркилик сармоздорлар шархирикка санаот, тўқимачилик, куришил соҳаларига катта инвестициялар кирилтиялди. Ёки айни пандемия кучаган пайдатурига қардиган Ўзбекистондаги алихонаси шафелигига “Хавфиз туризм” лойиҳаси асосида юзлаб журналистлар, ижодкорлар бу жаннатноманд ўзлагка саёҳат қилишди. Ҳозир эса иккни давлат ўртасидаги туризм ривожлантириш бўйича қатор истиқболи лойиҳалар амала оширилди.

–

Этироф этсам арзиди, юртимда ўнлаб китобларим чоғлидиги, минглаб ўқувчиларим бор. Қаёрга борсан, кўчон очиб кутиб олишади, иззат-икром кўрсатишади. Бундай ортиқа қандай этироф менга меган. Тилагим, иккни давлат ўртасидаги қардoshлилар булади. Шавкат Мирзиев президентилкка сайлангач, Ватан дарвозалари кенгроқ, оғилнинг гулоҳманд. Туркия билан Ўзбекистон ҳамкорлигига жуда кўп шумкоралар очилди, туркилик сармоздорлар шархирикка санаот, тўқимачилик, куришил соҳаларига катта инвестиациялар кирилтиялди. Ёки айни пандемия кучаган пайдатурига қардиган Ўзбекистондаги алихонаси шафелигига “Хавфиз туризм” лойиҳаси асосида юзлаб журналистлар, ижодкорлар бу жаннатноманд ўзлагка саёҳат қилишди. Ҳозир эса иккни давлат ўртасидаги туризм ривожлантириш бўйича қатор истиқболи лойиҳалар амала оширилди.

–

Мен юрагимда яшайдиган бу муборак номни инсонлигими исбот этивчи бор жойга кўйиль, миллий озодлик йўлдида жон олиб, жон берган. Минг афсуски, ўша даврда эрк бўйилган, миллат ойнинлари, жадид ватаннапарварлари қатоға килинган, ҳалқнинг ҳақ-хукуқлари аёвсиз топталган...

–

Норқобил ЖАЛИЛ гурунглаши.

костон десангиз, энсаси қотадиганлари ҳам йўқ эмас. Гўёки бундайлар учун ер юзининг исталған нуктаси Ватан. Йўқ, жигарим, аввало, сенинг авлод-ажходдин кўз очган, киндин қони томган замин мукаддас ва тиллоларга топилмайдиган бойлик, десангиз кулиб кўяди. Жаҳлим чиқади шундайларни кўрсам. Булар роботга ўшчаган темирорак одамлар. Демак, билингли, хиссият ўлиб боряпти. Даҳшатли кўрилгик эмасми бу? Майли, ҳаммаларининг бошлари омон бўлсин, фақат ёч кимнинг қисматига ватансилини деган кора тафсиллари кўмилган бу табаррук жойи қочиб келишади. Шарбатни юртимда ҳам йўқ эмасман!

мусоғир эдим ўшанда, жимгина йиғлаб ортга кайтиб кетдим...

Бу нохуҳ воқеа ҳақида кўп йиллар ўтгач, қадрдан дўстим, таниқли журналист, ўша пайтлар “Ўзбекистон адабиети ва санъати” газетаси таҳсилчарни мурасида бўлган Ахмаджон Мелибовега айтиб бердим. У киши оғир изтиробга тушди ва газетада жиддий тақсандиг макола эъзон кигланидан кейин Гарваддаги бузди-буздилар тўхтатилиди. Ҳозир эса зиёраттоҳ булсан азризиган топлини кўпчилкнинг эсадидан ҳам чиқиб кетди. Барбири ноумид эмасман, ўз бағрида тарихи сурлари кўмилган бу табаррук жойи қочиб келишади. Шавкат Мирзиев президентилкка сайлангач, Ватан дарвозалари кенгроқ, оғилнинг гулоҳманд. Туркия билан Ўзбекистон ҳамкорлигига жуда кўп шумкоралар очилди, туркилик сармоздорлар шархирикка санаот, тўқимачилик, куришил соҳаларига катта инвестиациялар кирилтиялди. Ёки айни пандемия кучаган пайдатурига қардиган Ўзбекистондаги алихонаси шафелигига “Хавфиз туризм” лойиҳаси асосида юзлаб журналистлар, ижодкорлар бу жаннатноманд ўзлагка саёҳат қилишди. Ҳозир эса иккни давлат ўртасидаги ту